Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

144 Sout Franklin st.

Учѣте ся брати мои,
Думайте читайте

И чужому научайтесь
Свого не цурайтесь,

СВОБОДА

„Въ своей хатѣ своя правда

И сила и воля“
Шевченко.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Число 45 | ДЖЕРСІ СІТІ. Н. Д. Середа 19-го Децембра 1894. | ГОДЪ II

НАРОДЕ ОСУДИ САМЪ!

† Той, котрый боретъ ся за правду, мусить бути очерненый, обсмѣяный, пересл ѣдованый ôдъ сторонникôвъ брехнѣ и фалшу. Единородный Сынъ божій Іисусъ Христосъ, на котрого маємо безустанно взирати очима вѣры и зъ него во всемъ собѣ брати примѣръ, и днесь послужить намъ за прикладъ той правды, котру днесь голосимо смѣло и отверто на науку заблудшимъ Русинамъ въ Америцѣ.

Про-що прійшовъ на сей свѣтъ Христосъ? Що то за причина же Онъ взявъ на себе люцке тѣло ôдъ пречистой Дѣвы Маріи? Кто Его приневоливъ родити ся въ убогой стайнѣ середъ лютой зимы въ безлюднôмъ мѣсци? Що за причина того униженя, того страданя ôдъ першой хвилѣ, въ котрой явивъ ся яко Богъ во плоти лежачи въ яслахъ обдертой стаєнки?

Цѣль воплощенія Сына божого була: освободити люцкій рôдъ ôдъ власти и неволѣ діявола; перепросити Свого небесного Отця за непослухъ Адама, забезпечити назадъ для насъ небо страчене прародителями въ раю, показати намъ дорогу, котрой маємо тримати ся; оголосити рôвнôсть, братерство и свободу – яко дѣтей одного отця и правными, после милосердія божого, наслѣдниками небесного щастя, задля котрого Богъ сотворивъ чоловѣка.

Сказати людямъ правду, освободити и дати волю усѣмъ закованымъ, прійшовъ Христосъ на сей свѣтъ. Протоє вѣруєме: „сшедшаго съ небесъ воплотившаго ся ôдъ Духа свята и Маріи Дѣвы и вочеловѣчшаго ся... Распятаго же за ны при понтійстѣмъ Пилатѣ и страдавша.“ Тоє слово „страдавшаго“ значить терпѣвшого — а за що? – за правду и свободу цѣлого люцкого рода. А коли зачавъ Христосъ страдати, терпѣти за правду и волю? – ôдъ першой хвилѣ туземного житя. А кто бувъ его першимъ ворогомъ, котрый не хотѣвъ щобъ Христосъ правду и волю не голосивъ людямъ? – жидôвскі священники.

Такъ, жидôвскі священники. Мѣжь ними було дуже мало и добрыхъ. Священникъ Захарія бувъ побожный ревный, совѣстный и Богъ поблагословивъ єго сыномъ, котрого назвавъ Иваномъ. Сынъ Иванъ не мôгъ дивити ся на розпустне жите другихъ жидôвскихъ священникôвъ що не ишли за прикладомъ єго святого отця Захаріи, посвятивъ ся Богу и пôйшовъ жити на пустыню. Померъ отецъ Захарія и Богъ душу принявъ до свого царства, а сынъ Иванъ [illegible] литина, проповѣдавъ жидамъ и ихъ лукавымъ священикамъ покаяне надъ берегами Іордана. Нарôдъ зъ всѣхъ сторôнъ краю: зъ Юдей, Галилей, Самаріи и ще зъ подальшихъ околицъ юрбами спѣшивъ надъ береги рѣки Іордана слухати слова божиго ôдъ Ивана крестителя и дати креститись ôдъ него въ іорданьской водѣ. Наколи священики, фарисеи и старшина жидôвска увидѣла що до св. Ивана йдуть люде и ôнъ имъ проповѣдаε правду, тодѣ посылали свои „Искры“ на святого крестителя и яли чернити єго до блудного Ирода и єго посѣпакъ щобъ го знищивъ. Иродъ сказавъ що не може того зробити бо святый Иванъ, сынъ Захаріи, єсть праведнымъ мужемъ и добру научаε и говорить о покаянію и заохочуε людей до него. Оно було найбôльше потребне тогдашнымъ жидôвскôмъ священникамъ а имъ тоє покаяніє було хрѣномъ въ носѣ. Але святый Иванъ рубавъ правду въ очи всѣмъ и наказувавъ поправу житя и грозивъ карою божою мовлячи: покайте ся, приближить бо ся царство небесне и сокира уже при деревѣ. А до тагдашныхъ жидôвскихъ священникôвъ говоривъ: „вы прокляте ехидное, то єсть хитре и злобне змія насѣне! вы баламутите нарôдъ и одмавляєте єму приходити на Іорданъ слухати божого слова и уготовати путь тому, котрый по мнѣ прійде крестити не тôлко водою, але водою и духомъ и котрому я не єсьмъ достойный розвязати ремѣнь сапогъ Его.“

Конецъ кôнцемъ присягли ся вороги згладити св. Ивана зъ сего свѣта уживши до помочи хитру и блудодѣйну женщину, на розказъ Ирода стявъ катъ святому Ивану голову. И такъ погибъ найбôльшій и послѣдный пророкъ старого завѣта мученическою смертію за правду и волю, котрой бояли ся жидôвскі священники.

Коли Спаситель прійшовъ на сей свѣтъ, тодѣ жиды уже не мали своей політичной независимости, тôлько були пôдъ панованемъ римлянъ. Народными и церковными справами занимало ся „Сангедрімъ або „Соєдиненіє“. До того Соєдиненія або Сангедрімъ належали насамперѣдъ архіерей, священники старшина народна и множество жидкôвъ, котрі думали що тоє Сангедрімъ або соєдиненіє получшитъ долю жидôвъ пôдъ римскимъ панованемъ. До „соєдиненія“ кождый жидъ плативъ а въ касѣ не було ничого бо священники були касіерами и кôлька писарôвъ, котрі все то писали а то не писали що брали.

Якъ тôлько Христосъ народивъ ся, сейчасъ давъ знати Иродъ до „соєдиненія“ щобы му сказали въ котрôмъ мѣсци. Тамъ му сказали що пôсля пророкôвъ маε народити ся въ Вефлеємѣ.
И струями пролялась кровь невинныхъ малыхъ дѣтей въ той цѣли щобъ божествене отроча зглaдити.
Коли Христосъ проповѣдавъ правду и благовѣстивъ царство боже на земли, жидôвски священники переслѣдували Его на каждôмъ кроцѣ. стараючись при каждой нагодѣ очернити Его передъ народôмъ. Наколи уздоровлявъ хорыхъ, воскрешавъ мертвыхъ, тодѣ казали Его вороги що за помочію чорта се дѣлаε. Наколи уздоровивъ якого нещасного въ суботу, то кричали що суботу не шануε. Конецъ кôнцемъ заскаржили Христа до римского намѣстника Пилата що Онъ бунтуε нарôдъ и хоче робити революцію и ажь тодѣ на силу примусѣли Пилата пôдписати засудъ смерти Спасителя на крестѣ.

Но Христосъ побѣдивъ и дванайцять галилейскихъ рыбакôвъ, уповаючи на того Христа, котрый сказавъ: „дерзайте азъ побѣдихъ міръ“ розôйшли ся по цѣлому свѣту проповодаючи небесну науку спасенія, любви, правды и свободы. Але и они знайшли завзятыхъ ворогôвъ правды въ особѣ поганьскихъ священникôвъ и черезъ 300 рокôвъ рѣками лилась христіяньска кровь а сотками тысячь мученикôвъ умерало за правду!
Отже переконавъ ся єси дорогій читателю що за правду всегда и вюда переслѣдують, всюда бють.
Теперь ясно буде рускимъ людямъ тутъ въ Америцѣ чому на редактора „Свободы“ нападають особливо священники зъ угорской стороны и суть єго найзавзятѣйшими ворогами.
Причина ворогованя була и єсть правда, высказана въ „Свободѣ“ на неотповѣдне поступоване евангельскому духу и священической гôдности тыхъ духовныхъ отцѣвъ.

Дальше буде.

МОГИЛА БОГДАНОВА.

‡ Стоитъ въ селѣ Субботовѣ
На горѣ высокôй
Домовина Украины
Широка глибока...
От-то церква Богданова!
Там-то ôнъ молився,
Щобъ Москаль добромъ и (лихомъ
Съ козакомъ дѣлився.
Миръ души твоей Богдане!
Не зôвсѣмъ такъ сталось...
Могилы вже розрываютъ,
Та грошей шукаютъ;
Льохи твои розкопуютъ
Та тебе-жь и лаютъ,
Що за труды не находятъ..
От-такъ то Богдане!
За те-жь тобѣ така и дяка:
Церкву домовину
Нема кому полагодитъ!
На тôй Украинѣ,
На тôй самôй що зъ тобою
Ляха задавила....
От-таке то Зиновію,
Олексіивъ друже!
Ты все ôддавъ пріятелямъ,
А имъ и байдуже! –
Кажуть, бачишь, що „все (то те
Таки и було наше,
А що мы тôлько наймали
Татарамъ на пашу,
Та Полякамъ...“ Може й (справдѣ!
Нехай и такъ буде!
Такъ смѣютьcя зъ Украи- (ны
Стороннiи люде!...
Не смѣйте ся, чужи люде!
Церква-домôвина
Розвалить ся .. а съ пôдъ (ней
Встане Украина
И розвѣє тьму неволѣ,
Свѣтъ правды засвѣтить,
И помолять ся на волѣ
Невôльничі дѣти.

Шевченко.

ДО РУСИНОВЪ въ Америцѣ.

† День Рождества Христова въ Америцѣ и по цѣлôмъ христіяньскôмъ свѣту, єсть днемъ радости такъ для бѣдного якъ и для богача. Въ Америцѣ особливо єсть дуже красный христіянтскіи звычай що богатші шлють подарунки бѣднымъ щобъ они въ той день веселымъ окомъ глянули на свѣтъ божій.

Протоє „Свобода“ пригадуε нашимъ землякамъ що и мы тутъ маємо бѣдныхъ, вдовицъ а сирôтъ и щобъ и мы при надходячихъ рôздвяныхъ святахъ постарали са о подарунокъ для бѣдныхъ дѣточокъ и вдовицъ, котрыхъ отецъ або зôставъ въ майнахъ забитый, або лежить въ шпитали калѣкою. Просимо оо. духовныхъ оголосити се по церквахъ и заняти ся складкою для бѣдныхъ на рускій „крисмусъ презентъ.“

Свобода.

Патріоты! Не забувайте за „НАРОДНЫЙ ДОМЪ!“

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

SVOBODA

(LIBERTY.)

Weekly Paper

The only Russian political paper in this Country and has a largest circulation through the United States and is an invaluable advertising medium.

Предплата рôчна 2.00

До старого краю.......... 2.50

Всѣ дописи и грошѣ просимъ высилати пôдъ адресою:

To "Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Наша газета выходить що тыждня въ Середу.

ADVERTISING RATES:

One inch per annum...$ 10.00
„ „Six months. „ 6.00

All money or money orders should be addressed to:
„Svoboda" Printing Office
247 Warren Str.
Jersey City, N. J.

Entered at the post office at Jersey City, N. J., as second class mail matter.

Кто замавляє „Свободу" мае рôвночасно заслати и предплату иначь ся не посылае.

ЩО ЧУВАТИ въ СТАРОМЪ КРАЮ.

Народна робота Русинôвъ.

† Дня 7. листопада ôдбули ся загальнѝ зборы товариства „Соколъ" у Львовѣ.

Дня 20. л. ôдбули ся загальнѝ зборы спѣвацкого товариства „Львôвскій Боянъ."

У Львовѣ заложило ся нове руске жѣноче братство пôдъ назвою: жѣноча спôлка промыслова „Трудъ."

Въ Рôзныхъ сторонахъ нашого краю закладають ся новѝ читальнѣ. Навѣть въ Краковѣ заложено чительню Просвѣты. Славно!

Въ Коломыйщинѣ беруть ся громады до закупна землѣ. Именно громада Слободка-лѣсна купує ôдъ тамошного властителя обшару двôрского, жида 400 морговъ поля, громада Яблоновъ купує ôдъ камеры 240 морговъ пасовиска.

Щасть Боже!

Русины зъ самой Коломыи подали просьбу до магистрату и до мѣсцевой рады шкôлной о заложене народной школы зъ рускимъ выкладовымъ языкомъ.

Зо Стрыя доносять, що тамошнѝ рускѝ мѣщане належачѝ до Мѣщаньской Бесѣды, зажадали ôдъ головы сего товариства о. Бобикевича, щобъ ôдправивъ службу божу за тыхъ козакôвъ, що въ рокахъ 1593., 1566., 1637. и 1642. погибли за волю. Однакожь о. Бобикевичъ не хотѣвъ ôдправити службы божой, бо казавъ, же були православнѝ, отже ему яко католицкому священникови не вôльно ихъ поминати въ церквѣ. Зъ сей причины богато мѣщанъ выступило зъ Мѣщаньской Бесѣды.

На се мы скажемо кôлька слôвъ. За помершимъ россійскимъ царемъ французкій католицкій архіепископъ въ Парижу правивъ службу божу. Що скажете отче Б. на се? Пôсля науки католицкой церкви: всяка власть ôдъ Бога, а кто противить ся власти, противить ся самому Богу – отже польскѝ повстанцѣ спротививши ся власти, спротивили ся самому Богу – а помимо того за нихъ рôчно ôдправляеть ся служба божа по польскихъ костелахъ. А за тыхъ козакôвъ, що боролись за Христову вѣру вѣками и кровою своєю ôдкупили европейску цивилізацію то не вôлно правити службу божу за, те що були православнѝ?!

Де разумъ?

До

Моихъ рôдныхъ землякôвъ зъ Галичины и зъ закарпатской Руси въ Америцѣ.

Уже другій рôкъ минає якъ я читаю „Свободу," одинѣсеньку руску газету на цѣлу Америку, выдавану въ нашой рôдной мовѣ, котра есть вѣрнымъ речникомъ задушевныхъ бажань порабощеного руского народу.

Зъ всего того що я знаю и що читавъ въ „Свободѣ," переконавъ ся, що старе лихо изъ старого краю зворушилось и ту на вôльной земли мѣжь дѣтьми одной матери, одной мовы, одной и вспôльной щербатой долѣ.

Туманили насъ нашѝ тяжкѝ вороженьки вѣками въ нашой нещастной батькôвщинѣ, тай тутъ туманять нарôдъ черезъ своихъ платныхъ агентôвъ, щобъ Русины нѣколи не доросли до розуму и не опôмнули ся за своє. Наша краина велика и простора а насъ есть 21 міліонъ народа.... та народа невôльничого, тягаючого наложенѝ кайданы чужими руками и роботящого не для себе, тôлки на добро и гараздъ тимъ, що насъ заставили робить и до нынѣ товстѣють нашимъ потомъ да кровою и николи нею не насытять ся!..

Днесь свѣтъ облудный; и въ вѣку на вскрôзь просвѣченôмъ Христа наукою, бѣдують тіи люде, котрѝ дають ся туманити и не спôзнали що Богъ не хоче нещастя чоловѣка и щобъ ôнъ не бувъ у неволи другого, бо за освободжене всѣхъ людей умеръ на крестѣ Сынъ божій.

Мы Русины той правды до днесь не поняли и протое до днесь все рабами.

Богъ Отець сотворивъ землю для чоловѣка, Богъ Сынъ постаравъ ся ще и о небо по смерти, Духъ святый просвѣтивъ розумъ щобъ чоловѣкъ жіючи на семъ свѣтѣ, выповнявъ заповѣди божѝ и умерши на земли, пробудивъ ся въ небѣ за его добрѝ дѣла.

Господь Богъ давъ оденъ законъ: божой любви и ближняго, а не щобъ одинъ стогнавъ въ неволи, а другій силнѣйшій его здиравъ и его скорою накрывавъ ся, его працею и потомъ годувавъ ся!...

Мы Русины днесь найбѣднѣйшій нарôдъ въ свѣтѣ. А чому?– Тому, бо легко даемо намовитись въ користь другого хитрійшого и контентуемъ ся сплѣснѣлымъ кавалкомъ хлѣба якъ той жебракъ и коли яка посѣпака утне нашого бѣдного хлопа по за уха, то той ще и шапку здôйме и дякує Богу що давъ легку руку що му зубôвъ не выбивъ. Той глупоты, той тумановатости, той легковѣрности, той ослячой терпеливости зносити вдѣянѝ намъ кривды, той собачой вѣрности чужимъ, не позбули мы ся и въ Америцѣ, хотя и ту на вôльной, свобôдной земли – мы усе таки гнемо ся. Слѣпому и въ бѣле полудне темно — такъ и намъ бѣдолахамъ. Иичѝ народы скресали собѣ лучшу долю и жіють своимъ житємъ, а мы усе лишень „святый Боже" и прійдѣте поклонѣмъ ся" спѣваемъ, а спѣваючи и себе и Бога и нашу долю по дурному проклинаемо!..

Де як-де але тутъ въ Америцѣ зносити прежнее лихо намъ не треба, а треба усунути причину того лиха и жити по люцки, по христіяньски; учити ся розуму и хоронити свою честь и подумати надъ своєю судьбою: для чого мы зъупинились въ Америцѣ, наколи наша краина богата, а богатство споживають заволоки. кѣмецкѝ кишкоѣды и жидова?

Причина нашого лиха та, що нарôдъ не навченый поважно мыслити о своимъ власнôмъ, правдивôмъ добрѣ и интересахъ. За дурне, пусте гризеть ся, сварить ся а о тôмъ. о чôмъ варта подумати то не ма кому. Друть ся люде за шапку попа — а церковь горить и не йдуть гасити.

Здаеть ся менѣ що въ тыхъ короткихъ словахъ высказали мы причину нашого лиха въ Америцѣ и того лиха мусимо позбути ся, наколи усунемъ причину его. Насамперéдъ треба знати кто мы е и що мы не зъ пôдъ плота, але дѣти славного народа руского и насъ рахують на 21 міліонъ. Мы маемо свою рôдну мову, котра що до своей милозвучности мѣжь всѣма славяньскими языками есть найкраща. Наша молоруска чудова пѣсня лунає всюда и закутка не ма, дебъ ехомъ не ôдбилась. Наша земля широка и богата, нарôдъ добрый. здоровый, богобôйный тôлько тое лихо що мы дужо податливѝ!

Скаже ляхъ: гей русине! ты мôй братъ жіймо разомъ я за столомъ ты пôдъ столомъ а буде намъ добре. И русинъ легковѣрный сейчасъ запродаеть ся.

Москаль каже: ты хохолъ скотина! вѣдь ты православный какъ и я, ты да я все равно, только ты будешь тягати возъ, а я буду сидѣть да тебя поганять.

Гей братя така робота до нѣчого. Мы не найды, мы сыны славной Матери Руси, котра до нынѣ въ неволѣ. Протое старайимо ся утерти ей слезы тымъ, що будемъ ит або просвѣту, о закладане шкôлъ, дбати о рускѝ народны институціи якъ н. пр. о „Народный дôмъ" и т. д. Але тымъ що будемъ дерти ся за свѣчку, котру мышь ще не доѣла въ церквѣ, або цурати ся свого за получене крестика ôдъ нынѣшныхъ чудотворцѣвъ, се дурна и пуста робота!

До згоды, до купы братя горнѣть ся! подумаймо и о чôмъ иншôмъ и возьмѣмъ ся до реальной працѣ сами надъ собою, щобъ мы якесь значене мали въ Америцѣ и не бѣдували.

Осипъ Чайка.

Слово руского робôтника до своихъ товаришôвъ.

Слава Іисусу Христу!

† Давно я уже хотѣвъ забрати голосъ, тай побалакати де-що зъ вами, мои дорогѝ товаришѣ. Але якъ то сами знаете, робôтный чоловикъ, що цѣлый день працює якъ мулъ, прійде въ вечерь домôвъ, хотѣвъ бы троха якъ найскорше ôдпочити а взяти ся за перо тай написати не есть такъ легко, бо и рука тяжка и въ головѣ иншѝ мысли и клопоты. Якъ прійде свята недѣля, тодѣ маю я троха вôльного часу, бо до церкви уже давно не ходжу – а чому не ходжу, то власне о тôмъ днесь зъ вами поговорю.

Може не оденъ не маючи терпеливости перечитати до кôнця все що пишу скаже: „Хорошій зъ него христіянинъ та файный русинъ, що не встыдаеть ся публично хвалити ся що до церкви не ходить."

На се скажу я такъ: най собѣ здоровъ говорить а и судить о менѣ якъ кто хоче и якъ кому по серцю, а я таки скажу ще разъ: що до церкви не ходжу, хотяй у насъ на нашôмъ плейзѣ е ажь двѣ церкви. Причина есть така:

Коли собѣ погадаю якъ то було перше погано жити въ Америцѣ русинови безъ церкви а якъ теперь ще поганѣйше коли-у насъ уже церковь есть, то серце болить и злôсть поберае чоловѣка и самъ себе неразъ пытаю: чому то такъ не е якъ въ старôмъ краю у рôдному селѣ?

Тамъ, коли свята недѣля або яке свято, задзвонили въ дзвоны и кождый богачъ чи бѣдный, старый и малый спѣшили до дому божого на молитву и послухати духовной науки. Якъ то було мило и радо! якъ то въ души и весело и ясно було: наколи нашь духовный душпастырь стали говорити о божôмъ милосердію надъ грѣшниками, о его готовости перебачити кающимъ ся грѣшникамъ, его отцѣвскôмъ стараню надъ бѣднымъ пригнетеными людьми, о его провидѣнію що ростягаесь надъ маленькою комашкою; о згодѣ, о братной любвѣ, о ношеню той долегливости, тыхъ крестôвъ, котрѝ Богъ зсылае на насъ для поправы нашой! Якъ то тодѣ не оденъ прослезивъ ся и якъ щиро моливъ ся до Бога о прощене грѣхôвъ и якъ то твердо обѣцювавъ поправу выходячи зъ святой церкви! А ту днесь на нашимъ плейзѣ прости Боже грѣхи моя, бôльше потѣхи чорту зъ тыхъ двохъ церквей, якъ зъ тысячъ корчемъ въ старôмъ краю!

Я уже тутъ много лѣтъ и все и всюда на руску церковь колекты николи я ще не ôдмовивъ – но що съ того? Чи менѣ мило теперь пôйти хоть до одной въ Газлетонѣ? де тамъ. Бувало коли заглянувъ де церкви помолити ся та що послухати для моей науки, я чувъ тôльки проклоны, ганьбу, де душпастырь называвъ своихъ вѣрныхъ „бочкорами" драбами... же не дають колекту и грозивъ гарештомъ, полісманами и на тôмъ кôнчивъ свою проповѣдь. Сей проповѣдникъ „бочкорôвъ"

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

пмандрувавъ давно ôдъ насъ десь тамъ до „біс-пайнтъ" а теперь маемо ажь три церкви и три разы только грѣху и зневаженя святой нашой вѣры и народности.

Въ одной церквѣ духовный отецъ лае того другого и его служницю; тамтой на другу недѣлю въ своѣй церквѣ проклинає его и его жену, дитину и колыску. Люде дѣлять ся на партіи, роблять мітинги, сварать ся, оденъ другого ненавидить. По церквѣ радять ся, ходять по лаерахъ. Одного разу приѣхавъ бувъ сюда на комісію якійсь старшій ажь зъ Пасейку скинути зъ священника одного зъ двохъ. Люде збѣгають ся, бойскы обступили церковь, збѣговиско, смѣхъ, крикъ, махане кулаками, басамоване по повѣтру несесь. Одинъ кричить що той то правдивый священникъ, другій каже нѣ! дитина окрещена ôдъ того не есть окрещена ажь тодѣ буд важне крещене, наколи буде мати позволене ôдъ біскупа, а поки що така дитина мае ще на собѣ первородный не змазаный грѣхъ. а мати той дитины поповнила грѣхъ смертельный черезъ те, що безъ позволеня якогось тамъ вѣкарого породила дитину на свѣтъ. Таке то водить ся у насъ и нашй церкви збуваній на славу божу и для нашого спасеня, стались ту сторами зарôбкованя для духовныхъ отцѣвъ а для насъ гризотою и нещастемъ. На що намъ въ Газлетонѣ ажь три церкви, коли днесь трудно бѣднымъ робôтникамъ одну выплатити и утримати? Чи се люде того хотѣли? — Нѣ. Ненасытность и лакомство гроша тыхъ, котрі повинни проповѣдати царство боже, любовъ, згоду а не посвятити ся мамонѣ, американьскому доляру и насъ днесь бѣдныхъ робôтникôвъ баламутити и вѣру ôдберати! Христосъ повыганявъ купцѣвъ и торгуючихъ зъ храму іерусалимского, для того и мы братя мусимо йти за Его прикладомъ и зôбравшись на мітингъ сказати тымъ духовнымъ красненько щобъ по доброму забрали ся ôдъ насъ, а мы постараемъ ся о одного але доброго, правдивого душпастыра, котрый бы провадивъ насъ по дорозѣ мира, любви и згоды.

Мы робôтники, котрі дали свои гроши на церковь, мусимо не заспляти той справы и подумати о своимъ интересѣ. Сли мы, котрі ще зъ старого краю навченй ходити до церкви и тримати ся своеѣ вѣры, обряда и языка, уже ôдвертаемъ ся, бо не можемо знести такого шкандалу, то що буде зъ нашими дѣтьми якъ повыростають и придивлять ся тому ярмарку духовныхъ торжникôвъ напихъ церквахъ?! Намъ, намъ робôтникамъ приходить ся теперь забрати голосъ въ той справѣ и просити о. редактора „Свободы" щобъ голосивъ правду и щобъ все лихо щезло яке вкоренилось мѣжъ нами.

Русинъ зъ Газлетону.

Мôй сонъ.
(правда)

Попало менѣ въ руки 44. число „Вѣстника." Дивлю ся — на перший сторонѣ образъ св. Николая. Въ низу стоить написано: патронъ „Соединенія."

Святый отче Николаю! подумавъ я собѣ, — зъ ôдки то взявъ ся твôй образъ въ нечистомъ „Вѣстнику"-? Я бувъ въ мѣстѣ Барі въ Италіи, тамъ я молився ся передъ твоима мощами, я святымъ миромъ помазавъ очи, уста, я видѣвъ якъ тысячѣ а тысячѣ свѣчокъ горѣло передъ Твоимъ святымъ тѣломъ, а Тебе тутъ всадили нехрещени руки жидôвского зецера одъ „Вѣстника" на понижене и зневагу! И такъ думаючи я заснувъ. — Въ тôмъ снить ся менѣ: начебъ мôй безментъ якесь чудове свѣтло озарило и передъ мною являсть ся самъ святый Николай. Я десь зъ переляку падаю на колѣна и цѣлую ноги, а святый до мене и мовить: встань и слухай!" Я вставъ и слухаю словъ великого чудотворця, котрый такъ говоривъ: „Я знаю твою думку и вѣдомо менѣ якъ ты розгнѣвавъ ся наколи увидѣвъ мôй образъ въ нечестивой газетѣ. Я самъ тамъ изображеный якъ перестрашеный и на моимъ лици оказуесь незадоволене съ того що тамъ мене помѣстили, бороду обскубли и патрономъ „Соединенія" назвали. Скажи всѣмъ людямъ що се ложь и я не буду покровителемъ шайки спекулянтôвъ Я не можу покрывати шахрайства, неточности въ рахункахъ, здирства тыхъ, що „Соединеніемъ" управляють. Якъ бы выглядало, наколибъ я бувъ покровителемъ рабунку, поповненого редакторомъ на особѣ бѣдного робôтника въ сальонѣ у котрого однято гроши и нови чоботы? И той самъ о менѣ пише, що пяный се зробивъ, и передъ моимъ праздникомъ розмазавъ ся о „кое-что о піятики и трезвости"? Чи ôнъ гадае со управителями „Соединенія" и святыхъ дурити, якъ дурить мôй вѣрный рускій народъ въ Америцѣ? То ôнъ народу пише о менѣ що я чисту воду пивъ, а самъ и его покровителѣ по плебаніяхъ вино угорске пютъ а только передъ праздникомъ моимъ хочуть замылити людямъ очи що они мене хочуть наслѣдовати лишень въ навечеріє того мого свята? До мене молять ся устами а о угорскôмъ Стефанѣ думають; за Кошута лютерана панахиды правлять, а мною, моимъ омофоромъ хочуть покрыти свои огиднй дѣла! Я помагавъ на суши и морю нещаснымъ людямъ, котрі призвали мене на помôчь. Въ „Сосоиненю" кôлько вдовиного и сирôтского гроша попропадало? Съ тыхъ, що десь съ такою фарисейскою ревностію занимають ся моимъ святомъ, то ще анѣ одинъ свѣчки передъ моимъ образомъ непоставивъ. Може пôдъ моимъ покровительствомъ тôльки люцкого гроша пропало?

Я опѣкувавъ ся бѣдными людьми, котрі ѣхали на мори и ратувавъ ихъ не тôлько ôдъ бури и утопленя, але якъ выйшли на безпечный берегъ, я ними занявъ ся, Ты сыну также хочешь прійти въ помôчь бѣднымъ и нещастнымъ Русинамъ, переѣжджаючимъ небезпечный океанъ за роботою сюда, щобь мали де ôдпочити и теплою стравою покрыпити ся — хочешь щобъ бувъ Рускій народный Дôмъ въ Америцѣ, — але чи цента на тое дали тобѣ що „Соединеніемъ управляють и тіи що до нихъ знову пхають ся и краю жидамъ довги по выплачали и въ банку тысячи мають? Я твоимъ патрономъ и тыхъ що тобѣ помагають и о плавающихъ, путешествующихъ, недугующихъ, труждающихъ ся и плѣненныхъ въ Кастел-гардѣ не забуваю, но дбаютъ щобъ и тіи бѣдняги выйшли зъ корабля и пôйшли шукати роботы и хлѣба.

Слибъ тотй, що по фарисейски мене своимъ патрономъ звуть мали Бога въ серцю и скинули ся по сотцѣ долярôвъ на „Народный Дôмъ," тодѣ рускй дѣвчата приѣжджаючи несѣбдомй зъ краю не тратилибъ свою невинность по жидôвскихъ певницяхъ; тодѣ жиды агенты не запроваджувалибъ до такой „службы" роспустѣ и грѣху, бо бувъ бы притулокъ и для нихъ на якійсь часъ въ „Народнôмъ Домѣ," Тымъ бы менѣ зроблено най бôльшу честь бо я оборонивъ трохъ дѣвчатъ ôдъ розпусты, наколи ихъ отецъ хотѣвъ ихъ продати. Я въ ночи черезъ ôкно кинувъ тому отцю золота много, що бы не давъ своихъ дочокъ. Ты сыну не бôй ся ничого бо я буду опѣкувати ся тобою. Ты ще мусишь богато терпѣти, но все побѣдишь! Люде спознають що ты за правду борешь ся и хочешь добра для руского народа, котрый мене въ кождой хвилѣ на помôчь призывае и въ кождой хвилѣ молить ся до мене и въ кождой рускôй хатѣ знаходить ся мôй образъ. Ты еси избраннымъ орудіемъ въ божихъ рукахъ для свободы руского народу и повѣреныхъ тобѣ душъ."

Въ тôмъ я пробудивъ ся и святый отецъ Николай ставъ ся невидимымъ, тôлько райскимъ запахомъ наповнивъ ся мôй безментъ,

Г. Г.

Подивѣть ся люде на тую конину! Она колись була тлуста,и сильна а днесь здыхае. Така сама доля чекае американьскую Русь, наколи люде будуть слухати бах ташкарôвъ.

Пасейчане уже позбули ся о. Ханата и дякують Богу; Юнкерскій уже мае все спаковано и пôйшовъ въ дорогу; зъ Green-Point пытаесь ся чи не ма де въ Пенсилванïи якого плейзу, де ще го люде не знають.

Гурра козаки заняли Пасейкъ!

Людоѣды.

Оденъ мясіонерь французкій, занятый ôдъ довшого часу въ Афрецѣ, оповѣдає, що въ долинѣ Убанґі стрѣтивъ ôнъ племя людоѣдôвъ, котрі споживають мясо людске не при якихъ надзвычайныхъ случаяхъ, але постоянно; при тôмъ мясо звѣрять не мае у нихъ нѣякой вартости. Мясо людске ѣдядь они съ солею и перцемъ а на зарѣзъ признача ють невôльникôвъ, котрыми ведуть постоянну торговлю. Сему о. мисіонарови удало ся 74-ро дѣтей невôльникôвъ, призначеныхъ на кормъ для тыхъ людоѣдôвъ увôльнити и утечи съ ними до мисійного дому сирôтъ. На однôмъ торгу переконавъ ся сей мисіонерь, що тыхъ невôльникôвъ сиродають не тôлько въ цѣлости на штуки але и каваллками. Если ктось не хоче купити цѣлого невôльника, тодѣ выбирае собѣ якусь часть его н. пр. рамя, причемъ гандляръ зазначае тую часть углемъ. Послѣ того ктось другій выбирае друге рамя, инчій груди, ноги, и т. д. Коли вже все зôстало позначено, гандляръ ôдтинае невôлникови голову, котру звычайно самъ споживае на мѣсци а все проче розбирають купуючй. Ужасный образъ!

НА СВЯТА!

Готовѣть ся на свята
Просѣть брата и свата
„Свободу" незабувайте
Предплату посылайте.!.

Русинамъ въ Карбондале.

1) До „Союза" вступне 50 центôвъ, мѣсячне 50 цнт.
2) По трохъ мѣсяцяхъ.
3) За три мѣсяцѣ зъ горы.
4) Такъ само якъ кождый членъ.
5) Мужъ и членъ получае 600 дол. сли жена належала до „Союза" сли нѣ, то 200 дол. Наколи мужъ помре, то жена получае 400 дол.

Вступайте всѣ до „Союза"!

Редакція.

СМѢХЪ И ПРАВДА

Даромъ пятка.

† Пивъ Иванъ цѣлый день въ корчмѣ и перевернувъ ся на лаву и заснувъ якъ неживый и храпѣвъ ажь въ корчмѣ дуднѣло а шибы въ ôкнѣ дзвенкотѣли. Задумавъ жидъ, якъ бы ту скористати и во снѣ до Ивана, „Чуешь Иване, правда що ты менѣ завинивъ за горѣвку пятку" говоривъ жидъ ему цѣлу нôчь надъ ухомъ. Иванъ щось бурмотѣвъ пôдъ носомъ; але жидъ все бубнивъ Иванови о пятцѣ, що ажь му ся приснило, що виненъ жидови такой цѣлу пятку. Рано на другій день пробудивъ ся Иванъ а въ корчмѣ сидѣло вже двохъ чужихъ жидôвъ. „А що Иване — пытае жидъ добре ты ся переспавъ?" — „Та якось оно и спало ся — ôдповѣдає Иванъ — але дайте но одну кватирку, бо чогось въ горлѣ засхло." — Ну чому бымъ не давъ, каже жидъ, але ты Иване певно забувъ, що ты менѣ щось ôдъ вчера виненъ." — „Що? я мавъ бы забути, каже Иванъ, я виненъ вамъ цѣлу пятку, але якъ Богъ позволить дочекати до жнивъ, я вамъ ôтдамъ съ процентомъ." — „Добру ты память маешь Иване, каже жидъ, и записавъ му пятку на рахунокъ, хоть Иванъ вчера все заплативъ. Жидъ потрафивъ спячому Иванови вподити скрôзь сонъ, що ôнъ напивъ за цѣлу пятку, котру Иванъ по жнивахъ заплативъ зъ процентомъ.

Політика.

Передъ рôздвяными святами політика троха заснула, бо послы и міністры также хочуть ôдпочити и забавити ся въ спокою. Тôлько хинчики а японьчики бiють ся на голову нынѣ бо у нихъ не ма рôздвяныхъ святъ бо ще не знають тамъ всѣ о правдивôмъ Бозѣ и о рождествѣ Его Сына вопло тившаго ся насъ ради, и принесшаго миръ на землю и благоволеніе во человѣцѣхъ!

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

РУСКА ТОРГОВЛЯ

СНАРЯДОВЪ ЦЕРКОВНЫХЪ ИКОНЪ, КНИГЪ И РИЗЪ

МИХАИЛА ДЫМЕТА
во ЛЬВОВѢ въ ГАЛИЧИНѢ

Поручае своимъ землякамъ въ Америцѣ всякого рода вещи церковніи а именно:

Евангеліе нового изданія въ розличныхъ прехорошихъ оковахъ и оправахъ ôтъ 55 з. р. до 225 злр. Плащаницы на полотнѣ ôтъ 18 злр. до 42 злр. на шолковой матеріи ôтъ 48 до 130 злр. Фелоны, Стихарѣ, Хоругви. Фаны, Артоси, Хлѣбницѣ, Кресты всякого рода, Патриции, Чашѣ, Кадилницѣ, Дарохранительницѣ, Пауки, лихтарѣ, альпакові, мосяжніи, и циновіи. Всякіи книги церковни, а особливо поручае образи до Иконостасôвъ хорошой роботи по дуже умѣренних цѣнахъ, на полотнѣ якъ я посылавъ уже до Шенандоагъ Па, Фріляндъ Па, Міннеаполисъ Мінн. а всѣ були совершенно задоволени о чôмъ ся переконати можна.

Чую я що въ Америцѣ забераютъ ся жиды продавати церковни вещи а кажуть собѣ за лихій товаръ надзвичайно дорого платити, для того прошу всѣхъ а особливо Всечестне руске Духовеньство и братства церковни, котримъ лежить на серцю украшеніе домôвъ божихъ, щобы съ своими потребами до мене удавались, я всѣ замовленя яко Русинъ и вашъ родимецъ якъ можь найтаньше и найсовѣстнѣйше виготовлю. Для того не дайте ся ошуковати ôтъ людей, котри не маютъ изображенія о церковныхъ вещахъ. При замовленіяхъ або, обсталюнкахъ, прошу заразомъ и грошѣ присилати, а слибы замовленіе бôльше стояло якъ 200 злр. или 100 дол. то прошу долучити еще 10 злр. особно на таксу, котру треба заплатити американьскому конзулеви въ Вѣдни за потвердженіе рахунку.

Всяки замовленя прошу посилати черезъ „Свободу“

Цѣнники можно получити въ Редакціи „Свободы“

Зôстаю съ почтеніемъ
Михаилъ Дыметъ.

УВАГА.

Хотячій приступити до „Союза“ най посылаютъ вступне и мѣсячне до касіера.

Mr. John Glowa
Excelsior Pa.

И увѣдомити секретара пôдъ адресою.

Rev. J. Konstankiewicz
144 South Franklin Str.
Shamokin Pa.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ШТОРЪ
въ
ОЛИФАНТѢ ПА.

Пôдъ зарядомъ
ГЕОРГІЯ ХИЛЯКА

Звѣстного руского патріоты. Есть се найлучше заосмотреный зô всѣхъ шторôвъ во всѣ потребнѝ товары и всякого рода по якъ найтаньшой цѣнѣ.

Кождый тамошный Русинъ уважаючи себе правдивымъ и щирымъ патріотомъ, най спѣшить до свого руского штору. Особенно нашѝ ґаздинѣ най йдуть громадно! Нащо Юськôвъ, Шмулѣвъ спомагати? Идѣть до свого.

МИХАИЛЪ ЕВЧАКЪ

Рускій
— ЕДИНЫЙ —
КОНТРАКТОРЪ
и
БУДОВНИЧІЙ
— въ —
Вилксбарѣ и околицѣ,

Его каменне пôдъ будову есть найлѣпше, а робота найтрвальша.

Будуе мосты и домы, мае власнѝ конѣ до звозу матеріялу.

Дае кериджѣ на похороны на весѣля, хрестины и т. і.

Мешкае
на River Side,
Недалеко Рускои Церкви.

ДОКТОРЪ
H. BEATTIE BROWN, M. D.,
129 Warburton Ave.,
YONKERS N. Y.

Всѣмъ братямъ Русинамъ въ Юнкерсъ радимо въ разѣ слабости удавати ся до него.

ИВАНЪ ТАЛПАШЪ

Недалеко лігайского діпа
въ
Mt. Karmel, Pa.

Поручае любымъ краянамъ свой добре заосмотреный
ГОТЕЛЬ.

Пиво, горѣвка, ликеры и цигары найлучшого сорта.
Таный и выгôдный нôчлегъ
Снѣдане, обѣдъ и вечера все свѣже, смачне и дешеве.
Попробуйте!

РУСКА ТОРГОВЛЯ
(Creek Store Company)

415 Shamokin Str,
въ ШАМОКІНЪ ПА.

Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю свôй богатый складъ всякого рода виктуалôвъ и майнерскихъ знарядôвъ.

Е тутъ мясо
И лопата,
Суть и скирнѣ
И ґербата,

Перецъ, гвозды и кобасы,
Мука, крохмаль, солонина
Мыски, горшки всѣ овочи
Зеленина и сушенина.
Е чернушка,
Е петрушка.

НАЙБОГАТША

Гросерня и Dry Goods
І. ТАЛПАША
и Я. ЖИЛИЧА

727. Commerce Str.
ШАМОКИНЪ ПА.

Заосмотрена съ гори ажъ до долу въ найлучшіи товари съ первой руки Все свѣже.

Краяне не оминайте своихъ, бо бувъ бы великій грѣхъ! и не слава для руского народа. не забудте
J. TALPASZ & J. ZYLICZ

D OLDENBURG
ПРЕДПРІЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

77-87 Morris Str.
Jersey City N.J.

Удавайте ся въ потребѣ до него.

F. MISSLER & KRIMMERT,

Продаю найтуньшіе шифкарты до старого краю и посилаю грошѣ въ якъ найкоротшôмъ часѣ певно, беспечно безъ жадного клопоту.

Кôлько то уже людей посилало грошѣ до старого краю и купило у мене шифкартъ? а еще жаденъ не скаржив ся що му була яка хиба.

Поручаюсь памяти моимъ краянамъ остаюсь съ глубокимъ поважанемъ и не забувайте на

F. MISSLER

106 WEST STREET
NEW YORK
А въ JERSEY CITY
111 Hudson STREET

R. H. MORGAN,
9 W. CENTER ST.
SHENANDOAH PA

ФАБРИКАНТЪ
Прапорôвъ (фанъ) Хоругов, Одзнак, Пасовъ, Шапокъ для Братствъ.

Фана для парады зъ найлѣпшого едвабу; чотыри и пôвъ черезъ шесть и пôвъ стôпъ со всѣмя приборами $25, и 26.75

Прапоры больши зъ найлѣпшой матеріи по $32.00 $35.00 $45.00 и $50.00

Пишѣть по цѣнники и по пробу до:

R. H. MORGAN
9 W. Centre Str.
SHENANDOAH, Pa.

* Звертаемъ увагу всѣхъ нашихъ Русинôвъ, що маемо на складѣ всякѝ книжки шкôльнѝ букварѝ, читанки ôдъ першой до третой клясы. Маемо такожь всякѝ поучаючи книжки зъ общества „Качковского“ и другихъ. Маемо Молитвословы „Кормъ Души“ Есть то одна зъ найкраснѣйшихъ книжокъ до моления зъ чотырома кольороваными образками и 50 на чорнôмъ тлѣ. Такъ само маемо Исторію Руси и книгу о „Наслѣдованю Іисуса Христа“ Тѝ книжки повиннѝ находити ся въ кождôй хатѣ руского робôтника.

Неодовга надôйдуть розличного рода образки, образы зъ рускими пôдписами.

Посылае ся тожожь и грошѝ до всѣхъ закуткôвъ Европы и другихъ частей свѣта скоро, таньо и безпечно.

СПРОБУЙТЕ!

T. TALPASZ,
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ

РУСКІЙ РЕСТОРАТОРЪ И ГОТЕЛЬНИЧІЙ.

246
PEARL ST
SHAMOKIN, PA.

Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ, друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!

Що за Талпашъ? Звидки онъ?
— Та-жъ краянъ нашъ милый
— У него всѣ русины
— Подкрѣпляють силы!...

— Що за брындза й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугуе якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

BOLESLAW SEEGER

Поручае ся ласкавой памяти краянôвъ що въ его салонѣ завсе свѣже пиво и рôжнородни напой.

Хороша саля для забавъ и братских засѣдань.

168. Warren & Dodley Strs.
JERSEY CITY N. J.

Молись, трудись, [illegible], учись, до „Союза“ запишись, до читальнѣ ходи! Бога въ серцю май, ближняго люби, церковь посѣщай, „Свободу“ читай! Русь святу люби, доброму научай ся, грошей не марнуй, въ процеса не вдавай ся! Въ льотерію не грайте, тôлько грôшь шадѣть. Братя! намъ треба „Народного Дому“ ану скинтесь по центови! Се не запоминайте!...... Буде зъ васъ!